

Gdańsk, 28.01.2015

PTMEW-4/2015

Pan Marek Ziótkowski
Przewodniczący
Komisji Gospodarki Narodowej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

dotyczy: propozycji zmian przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk nr 817)

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 16 stycznia 2015 roku ustawy o odnawialnych źródłach energii, niniejszym w imieniu Polskiego Towarzystwa Morskiej Energetyki Wiatrowej w załączeniu przedkładam propozycje niezbędnych naszym zdaniem zmian przepisów tej ustawy.

Zgłaszane postulaty dotyczą modyfikacji przepisów:

- art. 72 – rozszerzenie i doprecyzowanie zakresu rozporządzenia Rady Ministrów,
- art. 74 – rozszerzenie warunków, jakie powinny spełniać urządzenia wchodzące w skład instalacji objętych systemem wsparcia,
- art. 75 – korekta treści ust. 5 pkt 3-4, niezbędna dla osiągnięcia celu założonego przez ustawodawcę,

oraz

- rozszerzenia Rozdziału 10 „Zmiany w przepisach obowiązujących” o zmiany przepisów ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, dotyczących terminów ważności pozwoleń na wnoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, w brzmieniu opracowanym przez ekspertów branżowych.

Uwzględnienie zaproponowanych zmian umożliwi zdaniem PTMEW prawidłowe interpretowanie i stosowanie nowych regulacji, zwłaszcza w odniesieniu do morskiej energetyki wiatrowej, zapewniając osiągnięcie celów, dla których ustawa została przyjęta.

W przypadku jakichkolwiek pytań, pozostajemy do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Mariusz Witoński
Prezes Zarządu PTMEW

Polskie Towarzystwo Morskiej Energetyki Wiatrowej

tel. +48 58 342 25 69
e-mail: ptmew@ptmew.pl
www.ptmew.pl

ul. Trzy Lipy 3; Bud. C Lok. 2.17a
Gdański Park Naukowo-Technologiczny
80-172 Gdańsk

REGON: 191342488
NIP: 584-22-08-169
KRS: 0000256472

I. Proponowane przez PTMEW zmiany przepisów ustawy

1. **Art. 72** zawiera delegację ustawową dla Rady Ministrów do określenia, w trybie rozporządzenia, maksymalnej ilości i wartości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, która może zostać sprzedana w następnym roku kalendarzowym w drodze aukcji.

Zdaniem PTMEW, w celu zachowania kontroli nad kierunkiem i skalą rozwoju poszczególnych technologii odnawialnych źródeł energii oraz umożliwienia inwestorom odpowiedniego przygotowania się do udziału w aukcjach, niezbędne jest, aby Rada Ministrów w ww. rozporządzeniu określała ilość i wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, która może zostać sprzedana w następnym roku kalendarzowym w drodze aukcji, z uwzględnieniem podziału na koszyki technologiczne, zgodnie z podziałem zaproponowanym w przepisach dotyczących ustalania ceny referencyjnej (art. 77 ust.4).

W związku z powyższym proponuje się nadać art. 72 następujące brzmienie:

„Art. 72. Rada Ministrów, w terminie do dnia 31 października każdego roku, określa w drodze rozporządzenia, maksymalną ilość i wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, **z uwzględnieniem podziału na rodzaje instalacji, o których mowa w art. 77 ust. 4 pkt 1–18**, w tym maksymalną ilość energii elektrycznej, która może zostać wytworzona w instalacjach odnawialnego źródła energii o stopniu wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszym niż 4000 MWh/MW/rok, wytworzonej przez wytwórców:

- 1) którzy złożyli deklarację o przystąpieniu do aukcji, o której mowa w art. 71 ust. 1, w:
 - a) instalacjach odnawialnego źródła energii,
 - b) instalacjach odnawialnego źródła energii zmodernizowanych po dniu wejścia w życie rozdziału 4,
- 2) po raz pierwszy po dniu zamknięcia aukcji w:
 - a) instalacjach odnawialnego źródła energii,
 - b) instalacjach odnawialnego źródła energii zmodernizowanych po dniu wejścia w życie rozdziału 4

– która może zostać sprzedana w drodze aukcji w następnym roku kalendarzowym, biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa, dotychczasowy udział energii i paliw wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii zużywanych w energetyce oraz w transporcie, bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, jak również zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych.”

2. **Art. 74** – określa m.in. warunki, jakie powinny spełniać urządzenia wchodzące w skład instalacji objętych systemem wsparcia, w odniesieniu do daty ich wyprodukowania i zamontowania w czasie budowy lub modernizacji.

Zdaniem PTMEW, ustanowienie nowych zasad systemu wsparcia dla produkcji energii ze źródeł odnawialnych w celu realizacji założeń krajowej polityki energetycznej oraz krajowego planu działań, stanowić powinno jednocześnie podstawę dla wdrożenia mechanizmów umożliwiających wsparcie rozwoju krajowego zaplecza produkcyjnego innowacyjnych technologii OZE, poprzez stworzenie bodźców adresowanych do krajowych i zagranicznych przedsiębiorców, zachęcających ich do inwestowania w Polsce. Skuteczne wprowadzenie podobnych mechanizmów np. we Francji w odniesieniu do morskiej energetyki wiatrowej, pomimo wątpliwości ze strony UE, spowodowało w ostatnich 2 latach bezprecedensowy napływ inwestycji zagranicznych w sektorze energetycznym i stoczniovym.

W związku z powyższym, zdając sobie sprawę z potencjalnej kontrowersyjności tej propozycji, w celu uruchomienia dyskusji na ten temat, proponuje się nadać art. 74 ust. 1 następujące brzmienie:

„Art. 74. 1. Energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii wytworzona po raz pierwszy po dniu zakończenia aukcji w instalacji odnawialnego źródła energii lub w instalacji zmodernizowanej po dniu wejścia w życie rozdziału 4 może zostać sprzedana w drodze aukcji wyłącznie w przypadku, gdy **przy realizacji tych instalacji wykorzystano co najmniej 25% komponentów wyprodukowanych na terenie Polski**, a urządzenia wchodzące w skład tych instalacji, służące do wytwarzania tej energii elektrycznej, zamontowane w czasie budowy albo modernizacji, zostały wyprodukowane nie później niż w terminie 48 miesięcy, a w przypadku instalacji wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej na morzu siłę wiatru nie później niż w terminie 72 miesięcy, przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w tej instalacji odnawialnego źródła energii.”

3. **Art. 75 ust. 5** – określa zakres dokumentów, jakie wytwórca energii elektrycznej, który zamierza przystąpić do aukcji, musi przedstawić w ramach procedury oceny formalnej przygotowania do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

Zdaniem PTMEW, zaproponowana redakcja art. 75 ust. 5 pkt 3 i 4 jest nieprawidłowa z punktu widzenia celu założonego przez ustawodawcę, tj. dopuszczenia do aukcji inwestora przygotowującego projekt morskiej farmy wiatrowej na etapie uzyskania przez niego decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lecz jeszcze przed uzyskaniem pozwolenia na budowę. Założenie przyjęte przez ustawodawcę słusznie uwzględnia specyfikę sektora morskiej energetyki wiatrowej, w którym trwający nawet 6-10 lat proces przygotowania i realizacji projektu wymagać będzie umożliwienia inwestorowi uprawdopodobnienia założeń biznesowych poprzez udział w aukcji, jeszcze zanim podejmie ryzyko inwestycyjne prowadzenia bardzo kosztownych prac przygotowawczych. Tymczasem, z uwagi na niewłaściwą redakcję, aktualne brzmienie przepisów ust. 5 nakłada na takiego inwestora obowiązek uzyskania przed przystąpieniem do aukcji zarówno decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak i pozwolenia na budowę.

W związku z powyższym proponuje się nadać art. 75 ust. 5 pkt. 3 i 4 następujące brzmienie:

- „3) prawomocnego pozwolenia na budowę wydanego dla projektowanej instalacji odnawialnego źródła energii lub jej modernizacji, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów prawa budowlanego – **za wyjątkiem instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej energię wiatru na morzu;**
- 4) prawomocnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.9)) – w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej energię wiatru na morzu;”

II. Popierane przez PTMEW inne zmiany przepisów ustawy:

Proponowana zmiana w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii zakłada rozszerzenie Rozdziału 10 „Zmiany w przepisach obowiązujących” o zmiany przepisów ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, dotyczących terminów ważności pozwoleń na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, w brzmieniu opracowanym przez ekspertów branżowych FNEZ.

W projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii w Rozdziale 10 „Zmiany w przepisach obowiązujących”, proponuje się dodać art. 176a w następującym brzmieniu:

„W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z 2012 r. Nr 228, poz. 1368) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 dodaje się ust. 9-13 w brzmieniu:

9) „Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydane w celu wzniesienia i wykorzystywania elektrowni wiatrowej w wyłącznej strefie ekonomicznej, dla którego przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia ... o odnawialnych źródłach energii wniesiono opłatę, o której mowa w art. 27b ust. 1 pkt. 1), przedłuża się na okres 35 lat. Przedłużenie ważności następuje w drodze decyzji, na wniosek podmiotu, który posiada pozwolenie, złożony nie później niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”.

10) Jeżeli w ciągu 11 lat od dnia wydania pozwolenia, o którym mowa w ust. 9, podmiot, który posiada pozwolenie, nie uzyska pozwolenia na budowę dla całości lub części etapowanego przedsięwzięcia objętego tym pozwoleniem organ, który wydał pozwolenie stwierdza, w drodze decyzji, wygaśnięcie tego pozwolenia.”.

11) Termin o którym mowa w ust. 10, może zostać przedłużony w drodze decyzji, przez organ który wydał pozwolenie, na wniosek podmiotu który posiada pozwolenie, złożony nie później niż 60 dni przed upływem 11 lat od wydania pozwolenia, na okres niezbędny do uzyskania pozwolenia na budowę, nie dłuższy jednak niż:

- 1) 2 lata, jeżeli podmiot który posiada pozwolenie złoży organowi, który wydał pozwolenie, wyjaśnienia na piśmie i dokumenty potwierdzające podjęcie wszystkich czynności wymaganych przez prawo zmierzających do uzyskania pozwolenia na budowę lub
 - 2) 5 lat od dnia wygrania aukcji, o której mowa w art. ... ustawy o odnawialnych źródłach energii z dnia..., jeżeli podmiot który posiada pozwolenie złoży organowi, który wydał pozwolenie, zawartą umowę zakupu energii o której mowa w art. ... ustawy o odnawialnych źródłach energii z dnia ... dla przedsięwzięcia objętego pozwoleniem, w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.
- 12) Jeżeli nie później niż 60 dni przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 10, podmiot któremu udzielono pozwolenia, o którym mowa w ust. 9, przedstawi organowi który wydał pozwolenie, warunki przyłączenia do sieci lub umowę o przyłączenie do sieci o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r Prawo energetyczne, dla całości lub części przedsięwzięcia objętego tym pozwoleniem albo decyzję właściwego przedsiębiorstwa energetycznego odmawiającą przyłączenia do sieci całości lub części przedsięwzięcia objętego pozwoleniem z powodu braku technicznych warunków przyłączenia, termin o którym mowa w ust. 10, zostaje przedłużony do daty realizacji przez operatora przyłączenia, zgodnie z warunkami określonymi w wydanych warunkach przyłączenia, umowie o przyłączenie albo w decyzji odmawiającej przyłączenia o której mowa w art. 7 ust. 8d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne. Przedłużenie terminu stwierdza, w drodze decyzji, organ który wydał pozwolenie.
- 13) Jeżeli sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia zostały wzniesione oraz były wykorzystywane zgodnie z wymaganiami określonymi w pozwoleniu, o którym mowa w ust. 9, organ, który wydał pozwolenie, przedłuży jego ważność na okres do 20 lat. Przedłużenie ważności następuje w drodze decyzji, na wniosek podmiotu, który posiada pozwolenie, złożony nie później, niż 120 dni przed upływem terminu ważności pozwolenia. Przepisy ust. 2-5, art. 27a i art. 27b ust. 1 stosuje się odpowiednio. (...)”

Uzasadnienie (na podstawie FNEZ):

Zaproponowana zmiana *istotnie ogranicza* ryzyko związane z utratą ważności pozwolenia na wznoszenie morskiej farmy wiatrowej w trakcie procesu przygotowania projektu. Ryzyko to *znacząco wzrosło* w wyniku niezapewnienia przez ustawodawcę spójności otoczenia systemowego w pierwszym etapie rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej, który nastąpił w latach 2011-2013, po wejściu w życie *znowelizowanej* ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej.

Na przełomie roku 2012 i 2013, kiedy były wydawane pierwsze pozwolenia na wznoszenie morskich farm wiatrowych w polskich obszarach morskich, Rząd i przedstawiciele Parlamentu RP zapewniali publicznie, że system wsparcia energetyki odnawialnej, zapewniającej także mechanizmy wsparcia dla morskich farm wiatrowych, zostanie uchwalony do końca 2013 roku.

Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii będący w tamtym okresie w konsultacjach społecznych, zakładał możliwość uzyskania wsparcia przez morskie farmy wiatrowe od dnia wejścia w życie ustawy na poziomie 1,8 w stosunku do wartości podstawowej praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia. Jednocześnie operator systemu przesyłowego zapewniał publicznie, że istnieje możliwość wydania warunków przyłączenia dla morskich farm wiatrowych na łączną moc ok. 2 GW. Te informacje, o systemie wsparcia oraz możliwościach przyłączeniowych, były podstawą do wniesienia przez pierwszych inwestorów bezzwrotnych opłat za wydanie pozwoleń na wznoszenie morskich farm wiatrowych o łącznej wartości przekraczającej 105 mln zł. Obowiązek wniesienia tej opłaty określa art. 27b ust. 1 ustawy o obszarach morskich.

W obecnym porządku prawnym *posiadacz* pozwolenia na wznoszenie sztucznych wysp i konstrukcji na morzu jest zobowiązany do uzyskania w terminie 6 lat od wydania pozwolenia, decyzji o pozwoleniu na budowę. Okres ten może wydłużyć organ wydający pozwolenie o kolejne 2 lata, o ile inwestor przedstawi stosowne informacje i dokumenty potwierdzające wykonanie wszelkich czynności niezbędnych do uzyskania pozwolenia na budowę, pomimo że tego pozwolenia nie uzyskał, z przyczyn niezależnych od siebie. (...)

W odniesieniu jednak do projektów morskich farm wiatrowych, które są obecnie w przygotowaniu, na podstawie pozwoleń *lokalizacyjnych* wydanych w latach 2012/13, mechanizm ten, w połączeniu z całkowitą zmianą warunków uzyskania wsparcia w ramach systemu wspierania odnawialnych źródeł energii określonego w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, powoduje istotne zagrożenie wygaśnięcia ważności pozwoleń *lokalizacyjnych* przed systemową możliwością uzyskania pozwolenia na budowę.

Dlatego też, proponowana zmiana traktowana powinna być jako *lex specialis*, której celem jest umożliwienie kontynuacji przygotowania projektów morskich farm, *dla których pozwolenia lokalizacyjne zostały wydane i opłacone* przed wejściem w życie nowego systemu wsparcia OZE. (...)